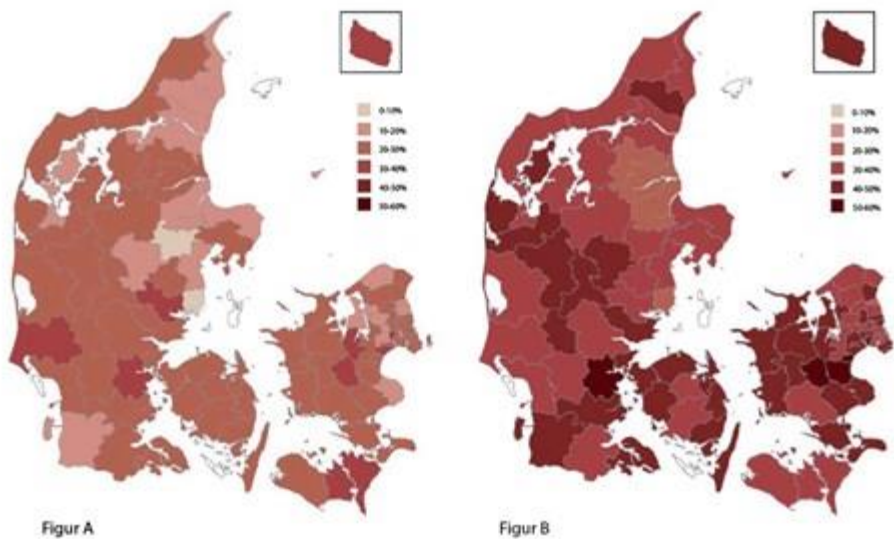

Pressemeddelelse: Store forskelle i forbruget af stærk smertestillende medicin til ældre med demens.

Forbruget af stærkt smertestillende medicin til ældre med demens varierer betydeligt, alt efter hvor borgeren bor. Det viser ny forskning fra Nationalt Videnscenter for Demens, der har kortlagt forbruget af morfin og morfinlignede stoffer i hele den danske ældrebefolkning. Studiet er netop publiceret i tidsskriftet *Journal of Alzheimers Disease*.

C. Jensen-Dahm et al. / Variation in Opioid Use in Dementia

Figur A viser hvor mange procent af de hjemmeboende ældre med demens der i 2015 fik udskrevet stærk smertestillende medicin. **Figur B** viser hvor mange procent ældre med demens i plejebolig, der fik stærk smertestillende medicin.

På landsplan er omkring hver 6. borger fra 65-årsalderen og opefter i behandling med stærk smertestillende medicin.

Forbruget af morfin eller morfinlignende stoffer varierer dog betydeligt alt efter, hvor i landet man bor – og det er der grund til at være opmærksom på i forhold til mennesker med demens.

I nogle kommuner er det således hver 3. hjemmeboende ældre med demens, der får udskrevet stærkt smertestillende medicin af lægen. Mens det i andre kommuner kun er hver 10. hjemmeboende ældre med demens.

Ser man på de ældre med demens, der bor i plejebolig, så varierer tallene fra ca. hver fjerde til over halvdelen i denne gruppe, der får behandling med morfin eller morfinlignende stoffer.

Brugen af morfin og morfinlignende stoffer kan være absolut påkrævet – uanset om man har demens eller ej – men man bør være ekstra varsom med denne type medicin til ældre med demens:

-Mennesker med demens er ekstra sårbare over for bivirkninger til stærk smertestillende medicin, der kan medføre sløvhed og kognitiv svækkelse. Derfor bør man være ekstra opmærksom på jævnlig

medicingennemgang, hvor lægen tager stilling til, om der fortsat er behov for medicinen og om doserne er korrekte, siger en af forskerne bag undersøgelse, læge, ph.d. Christina Jensen-Dahm, Nationalt Videnscenter for Demens.

Hvad skyldes forskellene?

Man ved ikke, hvorfor der er så store forskelle i forbruget af stærk smertestillende medicin fra den ene kommune til den anden, men Christina Jensen-Dahm peger på, at en mere ensartet tilgang til smertebehandling er ønskelig:

-Det ser ud til, at der er lokale forskelle i behandlingsrutiner og forskellige holdninger til, hvad god smertebehandling er. Tallene viser, at der er behov for bedre uddannelse og mere faglig viden om smertebehandling blandt plejepersonale og læger, så vi kan få en ensartet tilgang til smertebehandling i hele landet.

Klinisk retningslinje

Sundhedsstyrelsens understregede sidste år i en national klinisk retningslinje for demens og medicin, at det er god praksis, at observere patienten med henblik på at reducere eller stoppe behandlingen med opioider, hvis det er usikkert, om patienten fortsat har gavn af behandlingen.

Om undersøgelsen:

I kortlægningen har forskerne analyseret data om forbruget af stærk smertestillende medicin (opioider) blandt ældrebefolkningen i Danmark i 2015.

De ældre borgere blev opdelt i fire grupper:

- hjemmeboende ældre uden en demensdiagnose - ca. 1 mio. personer
- hjemmeboende ældre med en demensdiagnose - knap 20.000 personer
- ældre i plejebolig uden en demensdiagnose - godt 22.000 personer
- ældre i plejebolig med en demensdiagnose - godt 16.000 personer

Så mange hjemmeboende ældre var på et tidspunkt i løbet af 2015 i behandling med opioider:

- 16 pct. af de hjemmeboende ældre uden en demensdiagnose.
- 24 pct. af de hjemmeboende ældre med en demensdiagnose.

Så mange ældre i plejebolig var på et tidspunkt i løbet af 2015 i behandling med opioider:

- 44 pct. af de ældre i plejebolig uden en demensdiagnose
- 40 pct. af de ældre i plejebolig med en demensdiagnose.

Da der er tale om et registerstudie, bør opdelingen i ældre med og uden demens tages med et gran salt. Det skyldes, at ikke alle med demens er registreret med en demensdiagnose i de nationale sundhedsregistre. Blandt ældre i plejebolig antager man, at andelen af beboere med demens er væsentligt højere end det registrerede antal demensdiagnoser.

Læs den videnskabelige artikel her:

Jensen-Dahm C, Købstrup Zakarias J, Gasse C, Waldemar G. Geographical Variation in Opioid Use in Elderly Patients with Dementia: A Nationwide Study. *Journal of Alzheimer's Disease*. 2019.

Sundhedsstyrelsen: National klinisk retningslinje for demens og medicin 2018